

Lähteet

- ARONIN, LARISSA – Ó LAOIRE, MUIRIS 2003: Multilingual students' awareness of their language teacher's other languages. – *Language Awareness* 12 s. 204–219.
- CHEVALIER, SARAH 2012: Active trilingualism in early childhood. The motivating role of caregivers in interaction. – *International Journal of Multilingualism* 9 s. 437–454.
- KEMP, CHARLOTTE 2009: Defining multilingualism – Larissa Aronin & Britta Hufeisen (toim.), *The exploration of multilingualism. Development of research on L3, multilingualism and multiple language acquisition* s. 11–26. Aila Applied Linguistics Series 6. Amsterdam: John Benjamins.
- LATOMAA, SIRKKU 2013: Oma ääni ja toisella kielellä kirjoittaminen. – Elina Harjunen & Riitta Arvilommi (toim.), *Kuinka teksti kirjoitetaan omaksi?* s. 93–104. ÄOL:n vuosikirja. Helsinki: Äidinkielen opettajain liitto.
- OTSUJI, EMI – PENNYCOOK, ALASTAIR 2010: Metrolingualism. Fixity, fluidity and language in flux. – *International Journal of Multilingualism* 7 s. 240–254.
- SUNI, MINNA 2012: Monikielisuuden etnografiaa. – *Virittäjä* 116 s. 492–495.

Kertomus Kotikielen Seuran 137. toimintavuodesta

Seura on perustettu vuonna 1876. Sen tehtävänä on edistää suomen kielen tutkimusta, tuntemusta ja käyttöä. Tällä hetkellä keskeisimpiä toimialoja ovat aikakauslehti *Virittäjän* julkaiseminen sekä kokousten ja symposiumien järjestäminen. Lisäksi Seura myöntää vuosittain rahastoistaan apurahoja ja palkintoja.

Sadantenakolmantenakymmenentenä seitsemäntenä toimintavuotenaan Kotikielen Seura on kokoontunut viisi kertaa. Kokouksissa on käynyt keskimäärin 30 henkeä.

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta 2012 Seuran esimies, dosentti Tiina Onikki-Rantajääskö piti esitelmän ”Onko kansallisuusaatteesta enää mihinkään fennistiekassa?”.

Huhtikuun 20. päivänä järjestettiin teemapäivä *Tieteen kansallinen termipankki – kielitieteen pilotti*. Esimies Tiina Onikki-Rantajääskö avasi teemapäivän, ja professori Lea Laitinen puhui aiheesta ”Omakielisten termien merkitys”, tohtori Kaarina Pitkänen-Heikkilä aiheesta ”Kokemuksia kasvitieteen pilotista” ja maisteri Antti Kanner aiheesta ”Ensyklopediasta terminologiaan oikeustieteen pilotissa”. Erikoistutkija, dosentti Maria Vilkkuna puhui aiheesta ”Miten kielitieteen termejä määritellään?”, tohtori Marja Nenonen aiheesta ”Kielitieteen pilotin käynnistäminen” ja termipankin johtaja Tiina Onikki-Rantajääskö sekä maisteri Antti Kanner aiheesta ”Miten tieteen termipankissa toimitaan?”.

Lopuksi keskusteltiin kielitieteen pilotin organisoitumisesta esimies Tiina Onikki-Rantajääskön johdolla.

Syyskuun 27. päivänä kandidaatti Laura Paananen esitelmöi aiheesta ”Slangi ja uskonnollinen sanasto kolmen nuoren aikuisen keskustelua jäsentämässä” ja maisteri Maija Sartjärvi esitelmöi aiheesta ”Kahden etunimityypin yleistyminen ja suosionvaihtelu”.

Marraskuun 22. päivänä esittäytyi Intersubjektiivisuus vuorovaikutuksessa -huippuyksikkö professori Marja-Leena Sorjosen johdolla. Professori Sorjosen alustuksen jälkeen tohtorikoulutettava Vuokko Härämä puhui aiheesta ”Nolotumisen tunteet vuorovaikutuksessa”, tutkijatohtori Aino Koivisto aiheesta ”Tajuamisen ja muistamisen partikkelit” ja lopuksi professori Jan Lindström aiheesta ”Att presentera sig på telefon: svenska, finlanssvenska och finska konventioner”.

Helmikuun 7. päivänä 2013 tohtori, erikoistutkija Vesa Heikkinen Kotimaisten kielten keskukselta esitelmöi aiheesta ”Mitä säädösteksti on syönyt? Havaintoja lain ymmärrettävyydestä ja genren ideologisuudesta”.

Seuran esimiehenä on toiminut professori Tiina Onikki-Rantajääskö, ensimmäisenä varaesimiehenä tohtori Mari Siirainen, toisena varaesimiehenä maisteri Toni Suutari, sihteerinä maisteri Riitta Juvonen, varasihteerinä ylioppilas Arto Bäckström, rahastonhoitajana maisteri Markus Hamunen sekä muina johtokunnan jäseninä dosentti Terhi Ainiala, professori Ritva Laury ja professori Marja-Leena Sorjonen. Tilintarkastajina ovat olleet varatuomari Annakaisa Pohjola ja merkonomi Karri Haaparinne sekä varatilintarkastajina professori Helena Kangasharju ja maisteri Ritva Pallaskallio. Kirjanpidosta on vastannut Pretax Oy.

Seuran johtokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana 14. maaliskuuta, 26. huhtikuuta, 30. toukokuuta, 27. syyskuuta sekä 11. ja 22. marraskuuta 2012 sekä 14. ja 26. helmikuuta 2013 eli yhteensä kahdeksan kertaa.

Seurassa oli vuoden 2012 lopussa neljä kunniajäsentä ja 601 jäsenmaksunsa maksanutta vuosijäsentä, joista 327 oli täysjäseniä ja 274 opiskelijajäseniä.

Seuraa on edustanut Tieteellisten seurain valtuuskunnan syyskokouksessa esimies Tiina Onikki-Rantajääskö. Tieteellisten seurain valtuuskunnan kevätkokouksessa ja Suomen tiedekustantajien liiton vuosikokouksessa Seuraa on edustanut II varaesimies Toni Suutari.

Sanakirjasäätiön vuoden 2011 tuotoista oli 15.2.2012 päätetty käyttää 1 600 euroa Kotikielen Seuran lehtileikearkiston digitoimiseen ja luetteloimiseen sekä Seuran luottamushenkilörekisterin luettelointiin. Tähän tehtävään rekrytoitiin filosofian ylioppilas Helena Nurmi-kari, joka kesäkuussa 2012 1 300 euron apurahan turvin digitoi osan lehtileikearkistosta sekä laati Seuran luottamushenkilöistä luettelon.

August Ahlqvistin, Yrjö Wichmanin, Kai Donnerin ja Artturi Kanniston rahastojen yhteinen lautakunta, johon ovat kuuluneet Suomalais-Ugrilaisen Seuran edustajina professori Riho Grünthal, professori Sirkka Saarinen ja asemansa puolesta Suomalais-Ugrilaisen Seuran esimies professori Ulla-Maija Forsberg sekä Kotikielen Seuran edustajina esimies Tiina Onikki-Rantajääskö ja professori Ritva Laury, on päättänyt kokouksessaan 4. helmikuuta 2013 antaa rahastojen vuoden 2012 tuotosta Suvi Honkaselle 3 000 euron palkinnon väitöskirjasta *Kielioppi ja tekstilaji. Direktiivin muotoilusta viraston ryhmäkirjeissä*, Jo-

hanna Kompalle 3 000 euron palkinnon väitöskirjasta *Retorisen rakenteen teoria suomi toisena kielenä -ylioppilaskokeen kirjoitelman kokonaisrakenteen ja kappa-lejaon tarkastelussa*, Kirsi-Maria Nummilalle 3 000 euron palkinnon väitöskirjasta *Tekijännimet Mikael Agricolan teosten kielessä. Henkilötarkoitteisten johdos-ten merkitykset, funktiot ja rakenteet* sekä Irja Seurujärvi-Karille 2 000 euron palkinnon väitöskirjasta *Ale jaskkot eatni-giella. Alkuperäiskansaliikkeen ja saamen kielen merkitys saamelaisten identiteetille*.

Vuosikokouksessa 14. maaliskuuta 2012 julistettiin haettavaksi Sanakirjasäätiön rahastosta 2 000 euron apuraha suomen ja sen sukukielten tutkimukseen. Kokouksessaan 26. huhtikuuta 2012 rahaston lautakunta, jonka muodostaa Kotikielen Seuran johtokunta, päätti jakaa vuoden 2011 jaettavissa olleesta, haettavaksi ilmoitetusta 2 000 euron summasta filosofian lisensiaatti Miikul Pahomoville 800 euroa työskentelyapurahaa Kuujärven lyydin murresanakirja-hankkeeseen, filosofian kandidaatti Paula Anderssonille 500 euroa metsäsuomalaismurretta käsittelevän lisensiaatin työn loppuunsaattamiseen, filosofian tohtori Heli Pekkariselle 500 euroa *muka*-partikkelia suomen murteissa käsittelevän artikkelin kirjoittamiseen ja Maaret Räsäselle 200 euroa pro gradu -tutkielman aineistonkeruuseen.

Kokouksessaan 14. helmikuuta 2013 Sanakirjasäätiön rahaston lautakunta on päättänyt jakaa vuoden 2012 jaettavissa olevasta 2 402,45 euron tuotosta ja edellisen vuoden varauksista 2 000 euroa apurahoina suomen ja sen sukukielten tutkimukseen. Apuraha julistetaan haettavaksi Kotikielen Seuran vuosikokouksessa ja päätös ilmoitetaan 29. huhtikuuta 2013. Apuraha voidaan jakaa usean hakijan

kesken. 400 euroa käytettävissä olevista varoista varataan johtokunnan suunnitteluseminaariin. Loput tuotosta varataan myöhemmää käyttöä varten.

Kokouksessaan 14. helmikuuta 2013 E. A. Saarimaan rahaston lautakunta, jonka muodostaa Kotikielen Seuran johtokunta, on päättänyt myöntää vuoden 2012 jaettavissa olevasta tuotosta ja viime vuonna tehdystä varauksesta, jotka ovat yhteensä 3 117,98 euroa, Mikko Heikkilälle 750 euroa artikkeleista ”Etymologinen tapaus *Tammerkoski*” (ilm. julkaisussa *Sananjalka* 54, s. 50–74) ja ”Kaleva and his sons from Kalanti – on the etymology of certain names in Finnic mythology” (ilm. julkaisussa *SKY Journal of Linguistics* s. 93–123), Eero Voutilaiselle 750 euroa pannotaan kokoomateoksen *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* (toim. Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiirilä & Mikko Lounela) ja *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käytäntöä* (toim. Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiirilä & Mikko Lounela) toimittamiseen ja kirjoittamiseen, Markus Hamuselle 500 euroa artikkelista ”Koloratiivirakenne, liike ja tapa” (ilm. teoksessa *Verbit ja konstruktio* [toim.] Ilona Herlin & Lari Kotilainen s. 104–140), Saija Merkelle 500 euroa artikkelista ”Kielen opiskelu ja tunteet. Affekti jäsentämässä opiskelijoiden aloittamia kysymyssekvenssejä vieraan kielen oppitunneilla” (ilm. julkaisussa *Virittäjä* 116, s. 198–225) ja Tomi Visakolle 250 euroa artikkelista ”Aprillipila tekstilajina” (yhteisartikkeli Eero Voutilaisen kanssa, ilm. teoksessa *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käytäntöä* [toim.] Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiirilä & Mikko Lounela s. 265–301). Jäännös varataan jaettavaksi myöhemmin.

Lauri Kettusen rahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet esimies Tiina Onikki-Rantajääskö, professori Riho Grünthal ja maisteri Riitta Juvonen, on päättänyt kokouksessaan 4. helmikuuta 2013 antaa Lauri Kettusen rahaston vuoden 2012 jaettavissa olevasta 2 094,91 euron tuotosta ja edellisvuoden varauksesta Sofia Björklöfille 500 euron palkinnon pro gradu-tutkielmasta *Viron rantamurteen länsiryhmän sanaston alkuperä suomalaislainojen valossa*, Anna Vataselle ja Maria Frickille 500 euroa väitöskirjatyöskentelyyn sekä Helsingin yliopiston Viron kielen ja kulttuurin opiskelijoiden ja opettajien Koillis-Viroon suuntautuvan opintoretken kustannuksiin 500 euroa. Loput tuotosta varataan myöhempää käyttöä varten.

Hesteon koululaiskielirahaston lautakunta, johon ovat kuuluneet esimies Tiina Onikki-Rantajääskö, Hesteon hallituksen jäsen Leena Paatero, maisteri Markus Hamunen ja maisteri Riitta Juvonen, on kokouksessaan 13. helmikuuta 2013 päättänyt, että Hesteon koululaiskielirahaston vuoden 2012 tuotto 94,72 euroa varataan myöhempää käyttöä varten.

Kuluneena toimintavuonna Seura on perinteiseen tapaan onnitellut ansioituneita jäseniään heidän merkkipäivinänsä sekä ottanut osaa poismenneiden jäsenten omaisten suruun.

Aikakauslehti Virittäjä ilmestyi vuonna 2012 neljänä vihkona, joissa oli yhteensä 664 sivua. Tilaajia oli vuoden 2012 lopussa 791. Päätoimittajana on toiminut dosentti Anne Mäntynen. Toimitussihteerinä ovat työskennelleet 14. lokakuuta 2012 asti maisteri Kaisa Ranta ja 15. lokakuuta 2012 alkaen kandidaatti Armi Sinerkari. Kirjallisuusosastosta on vastannut tohtori Maria Kela. Toimituksessa on työskennellyt myös suomen kie-

len opetuksen toimittajana tohtori Maarit Berg. Verkkosivuista on vastannut maisteri Toni Suutari, ja Virittäjän taloutta ja tilauksia on hoitanut tohtori Aino Kivistö.

Aikakauslehti Virittäjän toimitusneuvosto on kokoontunut 17. helmikuuta 2012. Toimitusneuvoston puheenjohtajana on toiminut seuran esimies, dosentti Tiina Onikki-Rantajääskö. Muina jäseninä ovat toimineet professori Arto Anttila, professori Hannele Dufva, tohtori Outi Duvallon, professori Tuomas Huumo, tohtori Minna Jaakola, dosentti Jarmo Jantunen, tohtori Kaija Kuiri, professori Johanna Laakso, professori Jarmo Lainio, professori Lea Laitinen, tohtori Kaija Mallat, professori Matti Miestamo, dosentti Taru Nordlund, dosentti Richard Ogden, professori Renate Pajusalu, professori Marko Pantermöller, tohtori Helka Riionheimo, professori Marja-Leena Sorjonen, tohtori Minna Suni ja tohtori Ulla Tiirilä.

Seuran pitkäaikaisten sijoitusten arvoksi on vuoden 2012 tilinpäätökseen merkitty 135 454,70 euroa. Seuran ja Virittäjän pankkitalletusten määrä on ollut tilikauden päättyessä 32 902,18 euroa. Näistä varoista, yhteensä 168 356,88 euroa, kuului Virittäjälle 21 056,15 euroa ja Seuralle ja sen hallinnoimille rahastoille 147 300,73 euroa. Pitkäaikaiset sijoitukset jakautuvat Seuralle ja rahastoille seuraavasti: Kotikielen Seura 3,9 %, Sanakirjasäätiö 36,1 %, Lauri Kettusen rahasto 31,8 %, E. A. Saarimaan rahasto 26,6 % ja Hesteon koululaiskielirahasto 1,6 %. Taseeseen on merkitty myös muita eriä. Vuoden 2012 taseessa vastaavaa ja vastattavaa on kumpaakin 170 792,69 euroa.

Virittäjän tuotot olivat vuonna 2012 ilman avustuksia yhteensä 25 222,80 euroa. Nämä tulot ovat kertyneet tilausmak-

suista (24 859,87 euroa) ja korkotuotoista (362,93 euroa). Tieteellisten seurain valtuuskunnan myöntämä julkaisuavustus oli 18 000 euroa. Näiden lisäksi tilikaudelle 2012 kohdistui Koneen Säätiön 2011 myöntämää tukea OJS-siirtymään 701,88 euroa. Yhteensä Virittäjän tulot olivat 43 924,68 euroa. Menoja kertyi 46 092,27 euroa. Suurimmat kulut aiheutuivat painatuksesta ja postituksesta (15 954,23 euroa), palkoista ja palkkioista (sosiaalikuluihin 27 699,84 euroa). Virittäjän tulos vuodelta 2012 on siis 2 167,59 euroa alijäämäinen.

Seuran tuotot koostuivat pääosin jäsenmaksuista, jotka olivat 2 784 euroa.

Seuran kulut olivat 2 655,71 euroa, ja ne koostuivat pääosin jäsenkokousten järjestämisestä ja kirjanpidosta. Kotikielen Seuran ja Virittäjän vuoden 2012 yhteinen tilinpäätös osoittaa tuottoja 54 979,32 euroa ja kuluja 56 546,47 euroa, joten alijäämäksi muodostuu 1 567,15 euroa.

Helsingissä 26. helmikuuta 2013

RIITTA JUVONEN
Kotikielen Seuran sihteeri
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

YK:n 10. paikannimikonferenssi

YK:n 10. maantieteellisten nimien standardointikonferenssi pidettiin New Yorkissa 31.7.–10.8.2012. Konferenssin järjestää YK:n talous- ja sosiaalivestoston ECOSOCin alainen pysyvä asiantuntijaelin ja työryhmä UNGEGN (United Nations Group of Experts on Geographical Names), joka antaa teknisiä suosituksia paikannimien standardoinnista kansallisesti ja kansainvälisesti.

Konferenssi hyväksyi 12 julkilausumaa eli kansainvälistä suositusta, joista neljä tulee aiheuttamaan muutoksia paikan- ja henkilönnimien aiempiin latinaistettuihin kirjoitusasuihin. Kyseessä ovat Bulgarian, Ukrainan, Valko-Venäjän ja Iranin (persia) omissa maissaan hyväksymät ja käyt-

töönottamat latinaistukset, jotka nyt hyväksyttiin myös kansainväliseen käyttöön.

Konferenssi antoi muitakin paikannimistöä koskevia päätöslauselmia, kuten suosituksen kriteereistä, joiden avulla voi arvioida ja vakiinnuttaa paikannimistöä kulttuuriperintönä, sekä suosituksen paikannimien kaupallistamisen välttämiseksi.

Raportti YK:n 10. paikannimikonferenssista on luettavissa Kotimaisten kielten keskuksen sivulla http://www.kotus.fi/files/2309/UNCSGN_2012-raportti.pdf.

SIRKKA PAIKKALA
etunimi.sukunimi@kotus.fi